

**ΒΑΡΑΘΡΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΩΝΙΩΝ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
"ΚΑΣΤΕΛΛΟΣ", "ΚΑΤΣΟΥΦΕΝΑΣ ΚΑΜΑΡΑΚΙ", "ΤΡΙΚΟΚΕΦΑΛΟ",
"ΣΚΑΛΑ ΑΝΤΙΧΤΗ", "ΚΩΣΤΑΝΤΗ", "ΜΕΣΗ ΠΛΑΤΩΝ", "ΚΑΤΗ ΛΑΚΚΙ",
"ΜΑΥΡΙΑΝΟΥ" ΚΑΙ "ΛΑΚΚΟΣ ΜΑΥΡΙΑΝΟΥ"**

Από τον
ΓΙΑΝΝΗ ΝΑΘΕΝΑ

Το άρθρο αυτό αποτελεί τη συνέχεια της σειράς άρθρων που αφορούν τα σπήλαια και βάραθρα των Γωνιών. Μέχρι στιγμής έχουν περιγραφεί 8 βάραθρα (Παραγκαμιάν, 1992α, 1992β) στην περιοχή αυτή και κανένα από αυτά δεν ήταν γνωστό από τη βιβλιογραφία (Πλατάκης, 1975). Στο άρθρο αυτό παρουσιάζονται οι περιγραφές και χαρτογραφήσεις 9 ακόμη αγνωστων βάραθρων που εξερευνήθηκαν από τους σπηλαιολόγους του Τοπικού Τμήματος Κρήτης.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε τους κ.κ. Μανώλη Ι. Νάθενα, Μ. Νάθενα (Κουσκουβάλιος), Μ. Νάθενα (Χαντζηβάτη) και Β. Νάθενα για την βοήθεια και τις πληροφορίες που μας έδωσαν.

1. Βάραθρο "Καστέλλος"

Εξερευνήθηκε στις 2.1.1990 από τους Μαρία Καλφάκη, Ελένη Σαρρή, Σαύρο Πατραμάνη, Αντρέα Παπαδάκη και τον γράφοντα.

Προσπέλαση: Βρίσκεται στην περιοχή Γραμπούσα, βόρεια των Γωνιών, και ειδικότερα στην νότια πλαγιά του λόφου Καστέλλος. Ακολουθώντας το χωματόδρομο που οδηγεί στις εγκαταστάσεις του Ο.Τ.Ε., σε απόσταση 800 μ. περίπου από το χωριό, υπάρχει μια διακλάδωση αριστερά που οδηγεί στην περιοχή Μαδαρή. Συνεχίζοντας για μισό χιλιόμετρο, φτάνουμε στο λακκί του Τσάκαλου και από εκεί στο διάσελο του Καστέλλου. Από το σημείο αυτό με ανηφορική πορεία 200 μ. περίπου προς Β, φτάνουμε στο βάραθρο.

Περιγραφή: Η είσοδος του βάραθρου έχει διαστάσεις 2,5 x 1,5 μ. Ακολουθεί κατακόρυφη κατάβαση 18 μ. που οδηγεί σε αίθουσα διαστάσεων 11 x 5 x 14 μ. που προχωρεί ΒΑ. Το δάπεδο εδώ είναι γεμάτο πέτρες. Μια άλλη διάκλαση προχωρεί ΒΔ για 25 μ. Το δάπεδο είναι ανηφορικό. Ακολουθεί απότομη κατάβαση 6 μ. που οδηγεί σε μικρή αίθουσα ύψους 7 μ. και διάμετρο δαπέδου 4 x 4 μ. Ο σταλαγμιτικός διάκοσμος είναι πολύ φτωχός.

2. Βάραθρο "Κατσούφενας Καμαράκι"

Εξερευνήθηκε στις 4.5.1990 από τον Σταύρο Πατραμάνη και τον γράφοντα. Το βάραθρο αυτό ανακαλύφθηκε κατά την διάρκεια των εργασιών διαπλάτυνσης του κεντρικού δρόμου που οδηγεί από το

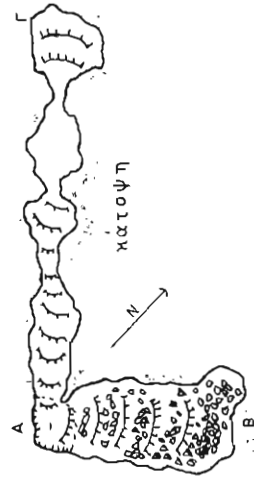
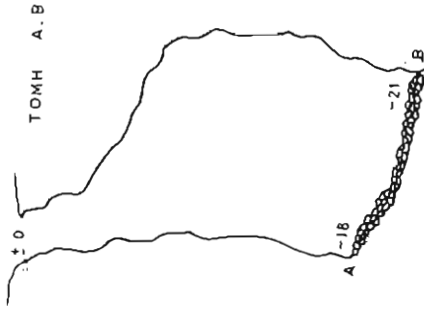
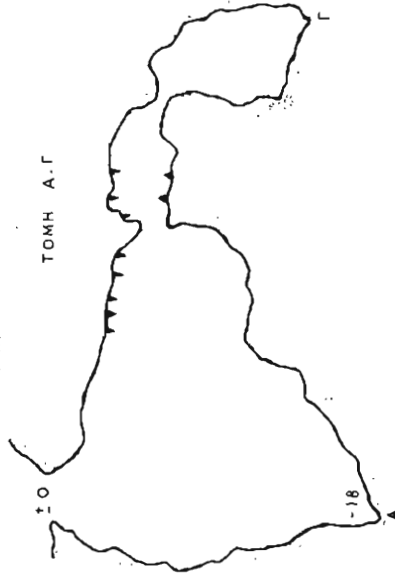
*Nine potholes at Gonies, Malevizion, Crete
by G. Nathenas*

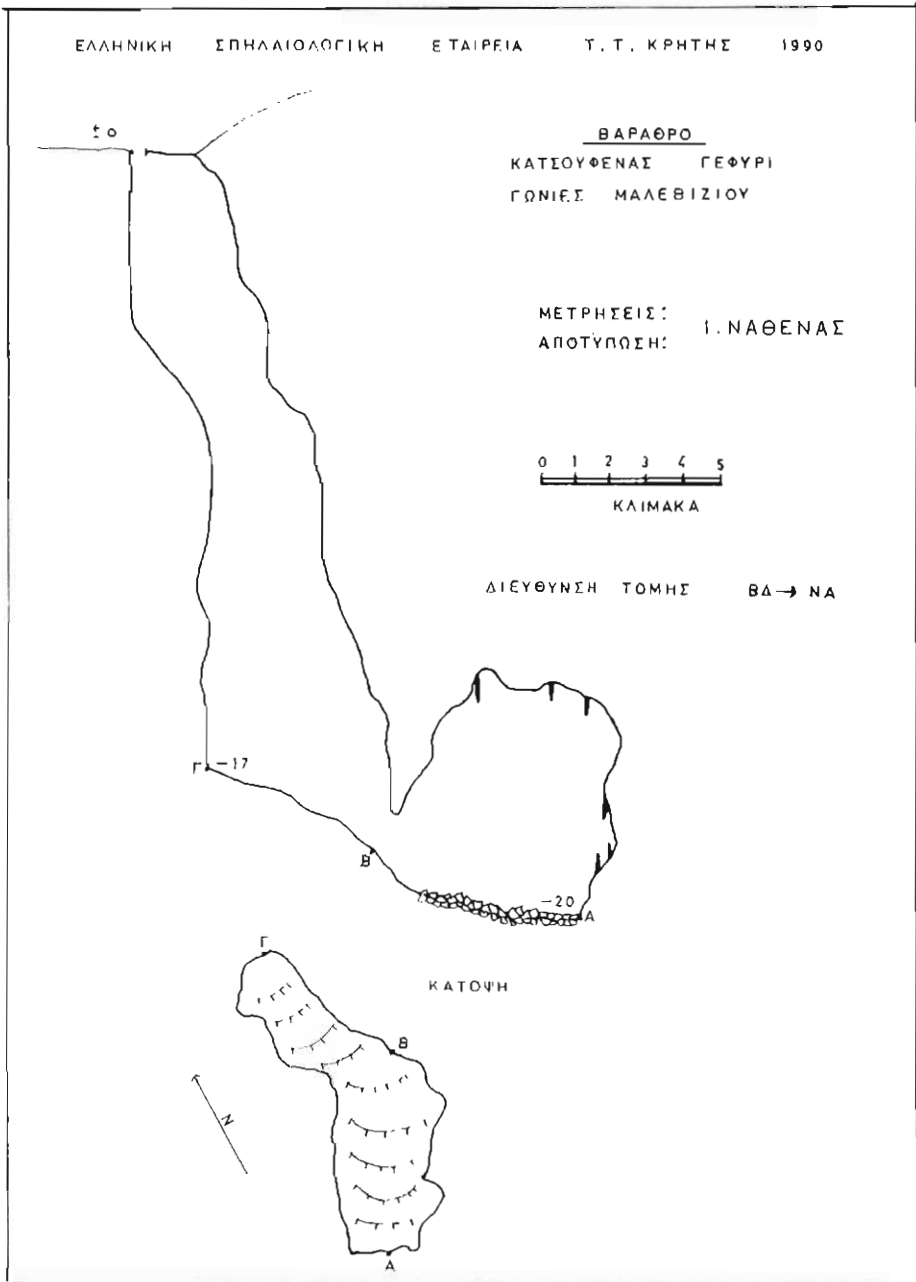
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΠΗΛΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ : ΤΟΠΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΠΗΛΙΟΒΑΡΑΦΟ ΚΑΣΤΕΛΟΣ
ΓΩΝΙΕΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ

ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ : Ι. ΝΑΘΕΝΑΣ Α. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ: Ι. ΝΑΘΕΝΑΣ © 1990

ΥΠΟΜΗΗΜΑ
ΚΛΙΣΗ ΔΑΠΕΔΟΥ
ΣΤΡΩΜΑ ΠΕΤΡΕΣ

Ε.Σ.Ε. Τ.Τ. ΚΡΗΤΗΣ 1990 ©

ΒΑΡΑΘΡΟ ΤΡΙΚΟΚΕΦΑΛΟ
ΓΩΝΙΕΣ, ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ :
ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ : Ι. ΝΑΘΕΝΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΜΗΣ Α → Δ

Ηράκλειο στις Γωνιές. Είχε γίνει τότε προσπάθεια να επιχωματωθεί και επειδή δεν γέμιζε, έκλεισαν την είσοδο με μπετόν. Για την εξερεύνηση του χρειάστηκε να διανοιχθεί τρύπα στο τσιμέντο.

Προσπέλαση: Βρίσκεται περίπου 1 χλμ. πριν τις Γωνιές αριστερά του κεντρικού δρόμου που έρχεται από το Ηράκλειο.

Περιγραφή: Διανοιχθηκε τρύπα διαστάσεων 0,5 x 0,5 μ. Ακολουθεί απότομη κατάβαση 20 μ. Το δάπεδο είναι γεμάτο μπάζα.

3. Βάραθρο "Τρικοκέφαλο"

Εξερευνήθηκε στις 17.7.1990 από τον γράφοντα.

Προσπέλαση: Ακολουθώντας τον χωματόδρομο που οδηγεί στον αναμεταδότη του Ο.Τ.Ε., σε απόσταση 500 μ. περίπου νότια από το κτίριο, 30 μ. αριστερά του δρόμου που οδηγεί στην περιοχή Έβδομος, βρίσκεται το βάραθρο.

Περιγραφή: Πρόκειται για μια στενή κατακόρυφη διάκλαση που προχωρεί Α προς Δ. Η είσοδος έχει διαστάσεις 0,4 x 1 μ. Ακολουθεί κατάβαση 23 μ. Το δάπεδο έχει διαστάσεις 1 x 1 μ. και είναι γεμάτο πέτρες.

4. Βάραθρο "Σκάλα Αντιχτή"

Εξερευνήθηκε στις 17.7.1990 από τον γράφοντα.

Προσπέλαση: Βρίσκεται νότια των Γωνιών. Ακολουθώντας τον χωματόδρομο που οδηγεί στον αναμεταδότη του Ο.Τ.Ε., σε απόσταση 200 μ. περίπου Β του κτιρίου.

Περιγραφή: Η είσοδος έχει διαστάσεις 1 x 0,6 μ. Ακολουθεί απότομη κατάβαση 4 μ. περίπου. Σ' αυτό το σημείο υπάρχει ένα μικρό πατάρι. Το βάραθρο συνεχίζει τόσο ανατολικά όσο και δυτικά. Ακολουθώντας το δυτικό άνοιγμα (μιας και το ανατολικό είναι πολύ στενό) μετά από κατακόρυφη κατάβαση 12 μ. φτάνουμε στο δάπεδο του βαράθρου που έχει διαστάσεις 4 x 5 μ. 4 μ. ψηλότερα από το δάπεδο διευρύνθηκε μια μικρή τρύπα στο ανατολικό τοίχωμα και έγινε ορατό το ανατολικό τμήμα του βαράθρου.

5. Βάραθρο "Κωσταντή"

Εξερευνήθηκε στις 28.10.1990 από τους Σαύρο Πατραμάνη, Αντρέα Παπαδάκη και τον γράφοντα.

Προσπέλαση: Βρίσκεται νότια των Γωνιών. Ακολουθώντας τον χωματόδρομο που οδηγεί στον αναμεταδότη του Ο.Τ.Ε., σε απόσταση 500 μ. περίπου από το κτίριο, υπάρχει μία διασταύρωση δεξιά (ανατολικά) που οδηγεί στον Κωσταντή τον Πρίνο, ένα υπερανωβιο πουρνάρι που είναι ορατό και από τις Γωνιές. Από το δέντρο αυτό σε απόσταση 500 μ. περίπου δυτικά βρίσκεται το βάραθρο (βόρεια πλευρά της κορυφογραμμής).

Περιγραφή: Η είσοδος του βαράθρου έχει διαστάσεις 1 x 0,6 μ. Ακολουθεί κατακόρυφη κατάβαση 16 μ.

6. Βάραθρο "Μέση Πλατών"

Εξερευνήθηκε από τον Αντρέα Παπαδάκη στις 28.11.1990.

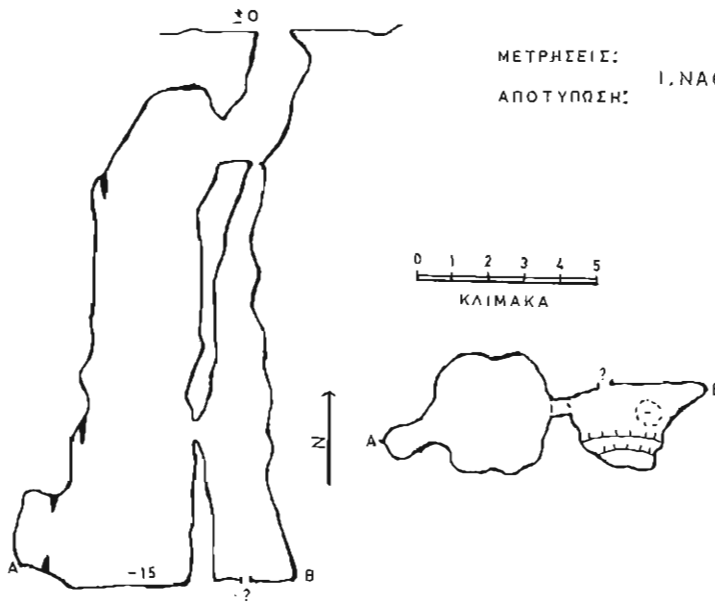
Προσπέλαση: Από την περιοχή "Σόχωρο του Απάνω Λάκκου" που βρίσκεται νότια των Γωνιών, ανηφορίζουμε την πλαγιά που υπάρχει νοτιοδυτικά για 1 χλμ. περίπου και φτάνουμε στην κορυφογραμμή όπου υπάρχει το βάραθρο. Η ευρύτερη περιοχή ονομάζεται "Πλάτες"

Ε.Σ.Ε. Τ.Τ. ΚΡΗΤΗΣ 1990

ΒΑΡΑΘΡΟ

ΣΚΑΛΑ ΑΝΤΙΧΤΗ
ΓΩΝΙΕΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ

ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ: Ι.ΝΑΘΕΝΑΣ
ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ:

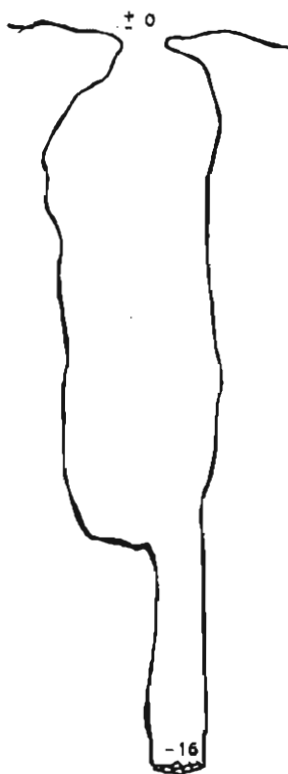

Ε.Σ.Ε. Τ.Τ. ΚΡΗΤΗΣ 1990

ΒΑΡΑΘΡΟ ΚΩΣΤΑΝΤΗ

ΓΩΝΙΕΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ: Ι.ΝΑΘΕΝΑΣ
ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ:

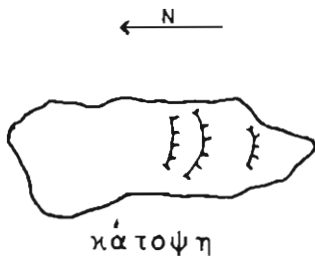
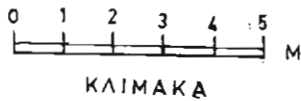

Ε.Σ.Ε. Τ.Τ. ΚΡΗΤΗΣ 1990

ΒΑΡΑΘΡΟ ΜΕΣΗ ΠΛΑΤΩΝ
ΓΩΝΙΕΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ : ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

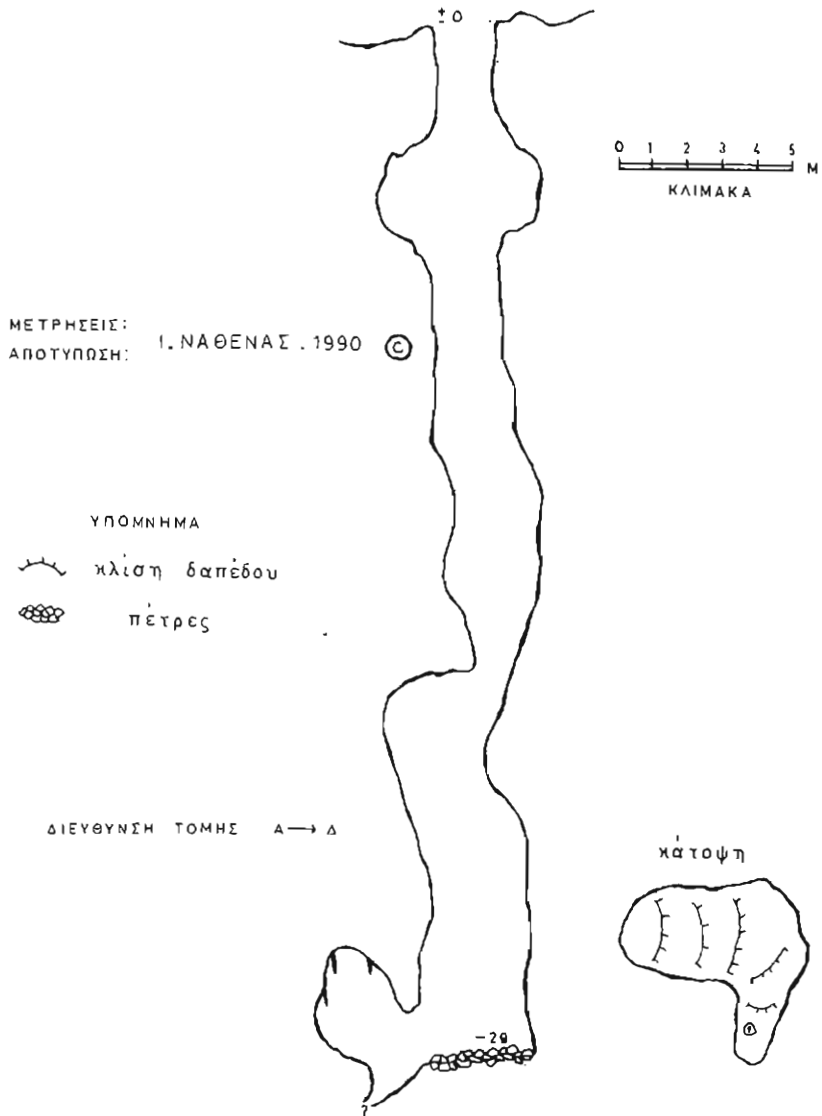
ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ : Ι.ΝΑΘΕΝΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ: τοπικό τμήμα κρήτης

ΒΑΡΑΘΡΟ ΚΑΤΗ ΛΑΚΚΙ
ΓΩΝΙΕΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΠΗΛΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ : ΤΟΠΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΚΡΗΤΗΣ 1990

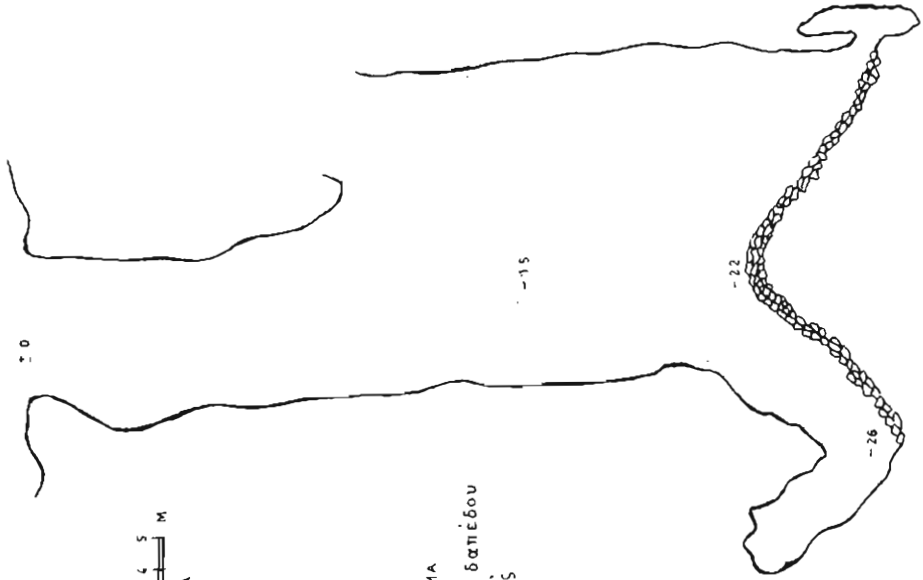
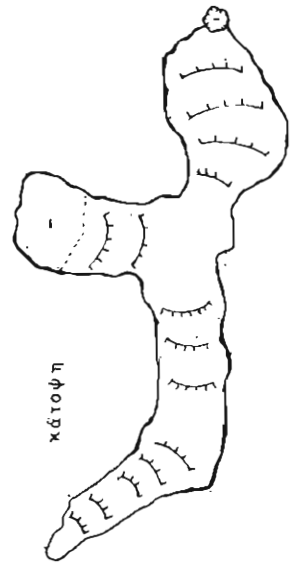
ΒΑΡΘΟ ΜΑΥΡΙΑΝΟΥ
ΓΩΝΙΕΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ : Ι. ΝΑΘΕΝΑΣ ©
ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ :

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΜΗΣ A → Δ

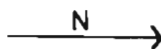
ΥΠΟΜΗΜΑ
κλίση δαπέδου
πέτρες

Ε.Σ.Ε. Τ.Τ. ΚΡΗΤΗΣ 1990

ΒΑΡΑΘΡΟ ΛΑΚΟΣ ΜΑΥΡΙΑΝΟΥ
ΓΩΝΙΕΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ :
ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ: Ι. ΝΑΘΕΝΑΣ

και επειδή το βάραθρο βρίσκεται περίπου στο κέντρο της πήρε και αυτή την ονομασία.

Περιγραφή: Η είσοδος του βάραθρου έχει διαστάσεις 0,8 x 0,8 μ. Ακολουθεί κατακόρυφη κατάβαση 15 μ.

7. Βάραθρο "Κάτη Λακκί"

Εξερευνήθηκε από τον γράφοντα στις 28.11.1990.

Προσπέλαση: Βρίσκεται 500 μ. περίπου δυτικά του προηγούμενου. Το βάραθρο είναι ομώνυμο της ευρύτερης περιοχής (Κάτης = Γάτος).

Περιγραφή: Η είσοδος του βάραθρου έχει διαστάσεις 2 x 3 μ. Ακολουθεί κατακόρυφη κατάβαση 30 μ.

8. Βάραθρο "Μαυριάνου"

Εξερευνήθηκε από τους Α. Παπαδάκη, Σ. Βασιλάκη και τον γράφοντα στις 28.11.1990.

Προσπέλαση: Βρίσκεται 500 μ. περίπου βόρεια του βάραθρου "Μέση Πλατών" και 600 μ. βορειοανατολικά του "Κάτη Λακκί".

Περιγραφή: Η είσοδος του βάραθρου έχει διαστάσεις 4 x 2 μ. Ακολουθεί κατακόρυφη κατάβαση 22 μ. Ένας λόφος από πέτρες που έχουν ρίξει οι περαστικοί, ύψους 5 μ. περίπου, υπάρχει κάτω από την είσοδο. Οι διαστάσεις του δαπέδου είναι 17 x 6 μ. Μέγιστο βάθος 26 μ.

9. Βάραθρο "Λάκκος Μαυριάνου"

Εξερευνήθηκε από τον γράφοντα στις 28.11.1990.

Προσπέλαση: Βρίσκεται 500 μ. περίπου νότια της περιοχής "Σόχωρο του Απάνω Λάκκου" στην πλαγιά του βουνού. Η περιοχή ονομάζεται Λάκκος Μαυριάνου.

Περιγραφή: Η είσοδος του βάραθρου έχει διαστάσεις 1,5 x 2 μ. Ακολουθεί κατακόρυφη κατάβαση 11μ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Πλατάκης Ε. (1975): Σπήλαια και άλλα καρστικά μορφαί της Κρήτης. Τόμος Β, 277 σ., Ηράκλειο Κρήτης.
- Παραγκαμιάν Κ. (1992α): Βάραθρα στην περιοχή της Κοινότητας Γωνιών, Μαλεβιζίου Κρήτης. *Δελτίο Ε.Σ.Ε.*, XX (υπό εκτύπωση).
- Παραγκαμιάν Κ. (1992β): Βάραθρα στην περιοχή της Κοινότητας Γωνιών, Μαλεβιζίου Κρήτης: Το βάραθρο "Ψατράκι". *Δελτίο Ε.Σ.Ε.*, XX (υπό εκτύπωση).